

LA CAMPANA DE GRACIA

Any LXIV - Batallada 3359

Preu: 15 cèntims

Barcelona, 8 de desembre del 1933

Era d'esperar

Cambó-Calvo Sotelo

A París, durant la darrera estada, En Cambó s'ha entrevistat amb En Calvo Sotelo. No ens estranya. Com no ens estranyaria que el líder de la Lliga hagués conferenciat, a la capital francesa, amb En Barrera, Martínez Anido, Aunós i l'ex-duc de Maura. I gairebé ens atreviríem a dir que si que s'hi ha entrevistat...

El senyor Cambó, l'etern fracassat, sap prou bé que dintre d'una República «republicana» ell no hi té res a fer. Aquell «mori Cambó» que encara sona en les seves orelles, no el perdona. Per això somnia amb una República conservadora, monàrquica — valgui la paradoxa, instrument de les extremes dretes, joguina de l'Església i de la milícia absorbent...

Es natural, doncs, que en el seu viatge a París, Cambó hagi conferenciat amb el divertit ex-ministre d'Hisenda de la Dictadura. Cal preparar-se el terreny per si les coses vénen com volen...

Sabeu, i ho hem dit més d'una vegada, que Calvo Sotelo, a París, celebra freqüents reunions amb la llopada monàrquica que opera el moment de caure a damunt d'Espanya. Per això diem que ens ju-

griem un aix que Cambó, a París, ha parlat amb algú més que amb Calvo Sotelo. I que el tema d'aquestes converses no haurà d'èsser pas gens falaguer per a la República...

Hom preveu que aquell «Centro Nacional Español» voldrà tornar a la vida!

«Poden seguir els de la Lliga els seus covards procediments. Poden seguir armant les «animetes» del requeté amb «Parabellums» i porres de tota mena. El que no faran, però, serà eixir ells al carrer per a fer-les servir. D'això no hi ha cap mena de temença. Són homes anuflats per a aquesta feina. Ara, fer-la fer per altres, sí, ja que aquest procediment escau molt al seu temperament covard i jesuític.»

Veritats

L'actitud vergonyosa de l'aristocràcia cursi

El nostre Gran Teatre del Liceu, malgrat tots els inconvenients que s'agombolen al seu pas, va desenvolupant la present temporada d'una ma-

nera brillant. L'esforç dels benemèrits organitzadors, digne de tots els elogis, bé es mereixen aquest resultat afalagador. Però, en palesar el reeiximent de la temporada, cal dedicar unes ratlles als esforços negatius que enguany han fet, com altres vegades, els eters enemics de Catalunya i de la República.

Parlarem, en primer lloc, d'un ridícul senyor que va ésser quelcom quan la dictadura i que ara no és altra cosa que un pobre home carregat de quartos. El pobre senyor ha anat a visitar els propietaris antics seus, per tal de decantar-los cap a l'abstenció i el retraïment. Ha emprat tots els mitjans persuasius per aconseguir el seu propòsit.

—Deixeu a aquesta gent, — els deia—, que s'ho faci sols. Nosaltres, els aristòcrates de la sang i del diner no podem alternar-hi. El Liceu aquell que el re va honorar (!) amb la seva presència, no és el d'ara. Hem de juramentar-nos a no tornar-hi fins que hagi caigut la República...

I així per l'estil. I les seves predues han obtingut algun bon resultat. Però tot ha estat debaas. Per a suplir aquesta degenerada aristocràcia, Barcelona té una altra. Té la nobla de la cultura, del talent, del patriotisme. Les llotges se han abandonat els enemics del règim i de Catalunya no han restat buides...

L'noble campanya no ha reeixit Cal alegrar-se'n.

ELS MATINERS

Al Parlament de la República

El senyor Pellicena va ésser el primer dels diputats electes que va marxar cap a Madrid. A l'home, això d'èsser «diputado de la nación» li feia certa il·lusió. Ho somniava. I ara, en veure's en possessió d'una acta — que no esperava — s'ha posat més content que un gos amb usos.

Al Parlament de la República el senyor Pellicena i Camacho ja ha escollit lloc. Ell volia estar al costat del senyor Cambó, però, malgrat haver estat el primer del seu grup que ha fet cap a Madrid, no ha pogut satisfier aquest desig. El senyor Nadal, per lletra, havia reservat ja els llocs de «Don Francisco» i dels seus acompanyants. Aquests són en Salvans i en Pons.

Una bella ocasió que ha aprofitat el líder de la Lliga per a semblar-se a Jesucrist!

El que serà. L'autonomia de Catalunya si un jorn — que no serà — caigués en mans de la Lliga

Freres i monges han votat la Lliga. Han anat a les urnes sota l'imperatiu d'una voluntat superior. Els no ha estat manat. El bisbe i les autoritats eclesiàstiques sabran el que han fet. Però pensin que des del dia 19 els freres i les monges ja no són exclusivament al convent. Són al carrer, enmig del carrer, espulats d'hàbits, de creus de juraments. La responsabilitat d'una actitud semblant és tota seva. Si un dia el poble demana comptes no podrà allegar-se cap excusa...

Guia electoral

Relació dels centres de propaganda i organització del vot femení, més destacats a Barcelona

Convents, de...
 Adoratrius, del carrer de Casanova.
 Penedides, del carrer d'Aragó.
 Beates Dominiques, del carrer de Roger de Flor.
 L'Esperança, dels carrers de Bailén i Consell de Cent.
 Bon Consell, del carrer de Molins.
 De la Caritat, dels carrers d'Aldana, Ramalleres, Roger de Flor i Travessera.
 De la Caritat de Sant Vicenç de Paül, dels carrers de Baix de Sant Pere, Sevilla, Sant Gervasi i Granja Experimental.
 Carmelites, dels Banys Vells.
 Carmelites de la Caritat, dels carrers Ampla, Betlem, Lladó i Salmerón.
 Carmelites Descalces, del carrer de Montseny.
 Santa Teresa de Jesús, dels carrers de Diputació i Sant Cristófor.
 Darderes, del carrer de l'Hospital.
 Doctrina Cristiana, de la carretera de Sarrià.
 Dominiques, del carrer de Sant Pau.
 Filipenses, de la Rambla de Catalunya.
 Hospitalàries, del carrer de Cabestany.
 Maria Immaculada, del carrer de Consell de Cent.
 Del Nen Jesús (Dames Negres), de la Travessera.
 Oblates, de Bellesguard.
 De la Presentació, del carrer de Torrijos.
 Del retir, del carrer de Xuclà.
 Germanes de la Sagrada Família, del carrer de Bailén.
 Del Sagrat Cor de Jesús, del carrer Baix de Sant Pere.
 De Santa Anna, del carrer de Berna.
 Terciàries Dominiques, del carrer d'Elisabets.
 Terciàries Franciscanes, del carrer de Montcada, Hospital del Nen Déu i Sanatori de Sant Josep.
 Terciàries de Sant Domènec, del carrer de Campoamor.
 Germanetes de l'Assumpció, del carrer de Montcada.
 Dels Pobres, dels carrers de Borrell, Casp i Sant Salvador.
 Filles de Nostra Senyora del Sagrat Cor, del carrer de Borrell.
 Jesús i Maria, del Passeig de Santa Eulàlia.
 Escolàpies, dels carrers Aragó, Llúria, Don Joan de Peguera.
 Dels Desemparats, de la Muntanya de Sant Josep.
 Tereses de Sant Josep, del carrer de Rubí.
 Missioneres de Maria Immaculada, dels carrers d'Encarnació i Passatge de la Concepció.
 Carmelites Calçades, del carrer de Castellbó.
 Dominiques, de la Plaça dels Angels.
 Mímines, del vell camí de Sant Genís.
 Montesión, de la Rambla de Catalunya.
 Reparadores, dels carrers de Casp i Girona.
 De la Sagrada Família, del carrer de Provença.
 Del Sagrat Cor de Jesús, dels carrers de Bailén i Diputació.
 Santa Clara, del carrer dels Comptes de Barcelona.
 Santa Teresa, del carrer de la Canuda.
 Santa Teresa de Jesús, de la Travessera.
 Paules Franceses, dels carrers de Montalegre i Roger de Flor i Sicília (Asil del Parc).
 Beates Sant Agustí, del carrer de l'Hospital.
 Bernardes Cristlerenses, de la Plaça Calvó.
 Claustrades de l'Encarnació, del carrer de Castellbó.

Concepcionistes, del carrer de València.
 De la Cort de Maria, del carrer de Saragossa.
 De la Divina Providència, dels carrers de Verdi i Descubriment.
 De la Divina Pastora, del carrer de Bailén.
 Dominiques, del carrer de Mercaders.
 Dominiques de la Presentació, de la Plaça de Comes.
 De Lourdes, dels carrers Baix de Sant Pere, Bellafila, Consell de Cent i Lincoln.
 Franciscanes de la Immaculada, del carrer de Mendizábal.
 De Santa Teresa, del carrer de Mendizábal.
 De Santa Teresa, del carrer de Ganduxer.
 Salesianes, del carrer de Sepúlveda.
 De Sant Josep, del carrer Alt de Sant Pere.
 Del Cor de Maria, del carrer Alt de Sant Pere.
 De Nazareth, de l'Arc de Junqueres.
 De Jesús i Maria, del Passeig de la Bonanova.
 Josefines, del carrer de Ganduxer.
 Loreto, de la carretera de Sarrià.
 Mercedàries, de Les Corts.
 Dels Angels, del carrer dels Angels.
 Del Bonsuccés, del carrer de Molist.
 De l'Ensenyança, del carrer d'Aragó.
 De Jerusalem, del carrer de Sant Elies.
 Terciàries de Sant Domènec, del carrer de Mallorca.
 De la Sagrada Família, del carrer de Marià Cubí.
 Salesas, del Passeig de Sant Joan.
 Siervas de María, del carrer d'Enric Granados.

Sant Joan de Jerusalem, del carrer de Farró.
 Terciàries de la Divina Pastora, del carrer de Bagur.
 Franciscanes, del carrer d'Elisabets.

Estem segurs d'oblidar molts convents i conventets per manca de memòria. I si afegim a aquesta relació tot l'exam de serventes que els diumenges acudeixen, com a dòcil ramat, als convents, on a canvi d'un ensenyament minso s'hi deixen les consciències, i que les monges han obligat a votar segons el seu desig, veurem com l'allau de vots femenins conventuals és ja considerable.

Segons els nostres càlculs, en les darreres eleccions votaren a Barcelona unes quatre mil monges i unes tres mil serventes, coaccionades per aquestes. I no cal dir que votaren la Lliga!

Podem afegir a aquesta llista les noies d'edat electoral, assistents a l'Institut de Cultura de la vídua Verdagué; les de l'Institut de la Dona que Treballa; les asilades dels establiments de refugi intervinguts per monges; les hospitalitzades en estat d'anar a votar; les dames dels ropers i congregacions, i les mils i mils serventes coaccionades per llurs mestresses.

I així arribaríem a una xifra important, molt més important que el poble de bona fe suposa. La República ha estat liberal. I ara aquesta gent li palesa el seu agraïment. Era d'esperar.

Lerroux en una declaració fetes no fa molts dies resumia així la seva labor:

- Dimissió del Govern Azaña.
- Separació dels socialistes del Poder.
- Dissolució de les Constituents.
- ¿Oí què no cal comentar-ho?

—Després de tants anys ja no es recordaran de mi? Doncs ja torno a ésser ací.

ANUNCIS BARATETS

(Una ratlla, un ral. Tres ratlles, una pesseta. Deu ratlles, un duro.)

Objectes religiosos

En lloc com a la casa Paludàries, Liàstics, 79. Casulles brodades amb or, a preu de «saldo».

(No confondres amb el guaricioner del costat.)

Es ven

un gos llop que havia pertangut a un cap del requetè. Menja de tot. Mostra predilecció per les criatures. — Raó: Giriti, 109.

Amputat del peu dret

partidari de la política d'estalvi i retraïment que prediquen els monàrquics, desitja entrar en relació amb amputat del peu esquerra, per tal de comprar-se les sabates de comú acord. Calça el núm. 40. — Raó: Flor, 67.

Un nou invent

Jove, membre d'A. C. R. (no cal dir que és savi) ha inventat un paper secant impermeable que dura una centúria. Vendrà patent. Vanguardia, 12.691.

Retrats

els fa econòmics M. Mer Letto. De mig cos en amunt, deu rals. De mig cos en avall, deu pessetes. Als personatges de la Lliga se'ls cobra una mica més, puix que, amb el que s'han inflat, amb prou feines caben en la placa.

Per tallador de patrons

s'ofereix el cèlebre «Ricardito», — Raó: F. S. de C.

El que hagi trobat

el braçatet d'una «Hija de Maria» que es va perdre el dia de les eleccions, pot portar-lo a la sagristia de la Concepció. Hi haurà propina.

Visiten els nostres aparadors

Atenció!! Ciutadans: CASA BASTIDA a la PASSEIG DE GRACIA, 18

Gran Basar de Sastreria i Camiseria

es on podreu vestir amb pocs diners i ben elegants: El sistema de vendre amb poc guany ens augmenta tan considerablement la venda que ens veiem obligats a fer engrandiments continuament. Amb els nostres seguits viatges a París i Londres estem al corrent de la moda a tot hora.

GRAN LIQUIDACIO PERMANENT DE TOTES LES EXISTENCIES DE LA TEMPORADA PASSADA

SECCIO DE SASTRERIA

100.000 Pantalons des de	5 pessetes
100.000 Vestits fets de llana des de	25 »
100.000 Gavahys fets de llana des de	25 »
100.000 Impermeables des de	10 »

En la Secció de Mida tenim un gran assortit de gèneres estil anglès tant per vestits com gavahys a 60, 75 i 95 ptes. els més superiors.

SECCIO DE CAMISERIA

100.000 Calçotets des de	1'95 pessetes
100.000 Camises blanques des de	3'95 »
100.000 Camises gran moda	4'95 »
100.000 Pijames des de	4'95 »

En la secció de mida tenim grans existències de cèfirs, franelles i sedes a preus MÉS ECONÒMICS QUE NINGU.

En casos d'urgència tenim una secció de confecció Ultra Ràpida que lliurem els encàrrecs a les quatre hores. Considerant l'estalvi la cosa més essencial, obsequiem els nostres clients amb segells d'Estalvi de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i altres presents a proporció amb l'import de la compra.

NOTA: Els que de fora vulguin servir-se de la nostra casa, poden escriure i adjuntant 0'25 pessetes en segells, rebre figurins, mostres i un sistema especial per a prendre les mesures amb les instruccions per a rebre l'encàrrec abans dels 5 dies.

LA CAMPANA DE GRACIA

Setmanari dels esquerristes catalans

Redacció i Administració: R. Universitat, 25, entl. - Tel. 22122

No són paraules impremeditades i baladreres, les nostres; són mots nascuts d'una ferma convicció, i que plasmen en el paper, davant la necessitat ineludible, imperiosa, de plantar cara a la reacció. És un pensament, el nostre, sorgit en aquestes hores desesperadores, àdhuc funestes, perquè t'avesa la democràcia republicana i socialista, vençuda, allà, a les terres d'Ibèria pel caciquisme despòtic i incivil i acorralades, act, a Catalunya, per la puixança de les esquerres, i d'una faisó principalíssima per Esquerra Republicana de Catalunya.

Mal pas per la República, el de les darreres eleccions! Reculada envers un ahir veronyós sofert per les tenebres de la immoralitat, i que sigui com sigui, s'hagin d'emprar els mitjans que es vulguin, cal aturar amb fermesa i puixança, amb la unió de totes les esquerres. A Catalunya, almenys, sembla que serà un fet. Esquerra Republicana, atenta sempre a les necessitats de cada hora que passa, de cada instant que s'apropa, serà l'aglutinant esplèndid de totes aquelles forces que senten uns ideals humans i que honradament malden per una superació continuada i una reivindicació constant. I a l'entorn de Francesc Macià, l'òstol vident de la democràcia catalana, hi veurem l'òbrer, el camperol, l'home lliure, la ciutadania catalana d'Esquerra en marxa, per esclafar el cap d'aquelles forces que acaben de triomfar vergonyantment, a les terres de més enllà de la ribera de l'Ebre.

Catalunya, és un poble essencialment esquerrista. Per tradició, per convicció, per quelcom innat en el cor dels seus ciutadans, la nostra pàtria sempre ha sabut respondre amb entera dignitat i en totes les lluites ha sabut plantar cara amb magnífica decisió. I precisament, ara, arriba l'hora de la lluita més formidable que s'hagi pogut registrar en la història d'un poble. Les properes eleccions municipals enclouen aquest fet transcendentalíssim. No són, malgrat el que pugui dir-se, un simple comici de caire administratiu, sinó quelcom de molt més elevat que, àdhuc, pren les proporcions més extraordinàries que mai poguem arribar a imaginar-nos.

I percaçant-se de l'enorme responsabilitat de l'hora present, fit l'esguard en uns principis, alta i serena la testa pensant en uns ideals, ardit el cor per la defensa d'una causa sagrada, les esquerres catalanes assoliran el triomf magnífic, que serà la resposta més digna, més eloqüent, més ben fonamentada, a aquesta onada incivil d'oposició que endebades malda per ensenyorir-se de casa nostra. Contra ella, h) opsarem tot, lluitarem, i la vencerem. Contra ella tot un poble, tota una democràcia organitzada, dirà el seu present, que inclou tota la diafanitat i puresa de les coses que tenen com a punt d'albir l'honestetat més absoluta i l'honradesa més elemental.

"Cada moment de la vida de la humanitat —ha dit Serra Hunter—, és fill del passat i pare de l'esdevenidor." Me'n item noblement aquests mots, que enclouen tot un programa de realitzacions, fita la pensa en els nostres pares i en les futures generacions. Som fills d'un passat gloriós. Som ciutadans d'un futur, que hem de decidir. La responsabilitat és, a més, enorme. I les properes eleccions municipals, seran l'exponent magnífic d'aquell passat gloriós que és pare de l'esdevenidor.

No vacillem pas, que cauríem en un abim suïcida. Encarem-nos tots units, compactes, forts, amb l'enemic que treballa en el silenci vergonyant de la coacció. Lluitem les nostres ànimes amb la precisió que requereix l'actual moment. Llitem amb fermesa, per constatar el nostre esperit de superació continuada i de lluita eterna contra l'obscurantisme. I per triomfar d'aquesta prova, amb convicció i fe, entusiasme i optimisme, tots els que sentim bategar a la nostra ànima uns ideals de democràcia, per un poble lliure, per una col·lectivitat que pugui néixer amb la cultura, per una Catalunya dignificada, d'afronts, tots devem aplegar-nos a l'entorn d'aquest símbol d'un poble que es desperta i vol tornar a ésser el que fou, que respon al nom illustre de Francesc Macià.

Lluís Companys, exemple d'honradesa política

Lluís Companys ha estat elegit diputat a les Corts de la República pels ciutadans de Barcelona. Però la Lliga, mestressa en males arts, ha tacat de llot la seva acta amb l'aportació d'uns vots indignes. I Lluís Companys, home rectilini, es nega a acceptar el càrrec davant un qualificable maniobra.

Lluís Companys ha palesat una vegada més la puresa absoluta del seu procedir polític. No vol la més mínima concomitència amb l'adversari. No admet la més lleu sospesa sobre la legalitat de la seva elecció. No transigeix amb res que vagari de l'ètica més rigorosa.

Heus ací una bella resposta a les males arts del senyor Cambó. Una bella resposta que ve a continuar aquell gest nobilíssim del senyor Companys, quan el Govern de la dictadura Beren-

guer el va fer regidor d'aquell Ajuntament automàtic. Lluís Companys va negar-se a prendre possessió del càrrec, mentre els pertanyents a la Lliga, com els senyors Mainés i Martínez Domingo; i els radicals, com els senyors Santamaria, Rocha i Pich, i els d'Acció Catalana, com els senyors Esteve, Nicolau, Massot i Coll i Rodés s'apressaven a possessionar-se dels seus, cooperant així a la continuació d'un règim indign. En aquella ocasió Lluís Companys no va voler exercir un càrrec que no li havia conferit el poble. Ara, Lluís Companys no vol acceptar una acta tacada amb la bava de l'enemic.

Davant d'aquest alt exemple d'honradesa política, el joc de la Lliga resulta més petit i menys creïble.

Parla García La confessió de les germanes Generoses Sanchís

—«Allo, allo!» Madrid?
—Madrid al habla.
—Uva. Tengo el honor de hablar con García Sanchís?
—Diga, diga. Como fué que

—M'acuso, pare, d'un pecat molt gros.
—Vós en pecat, germana Generosa?
Vós tan humil, tan bona, tan piadosa?
—He pecat, pot ben creure-ho, pare Ambrós, I és una falta tan gran, que m'esborrona solament el pensar-hi...

—Ja m'esvera...
—Es que del vot ja pndiem la fallera i vaig córrer, votant, tot Barcelona...
—Ge mana, no us entenc! Que l'exercici del dret al vot no és falta gran ni xica... No entenc vostre pesar ni gens ni mica
—Vaig fer-ho sis vegades!
ni em puc pas explicar vostre desfici.

—Sis vegades?
Que sis vegades van votar? Quina ocurrència!
Això és fer un engany, cosa pri... da que no puc perdonar en consciència.
Es mancar a les lleis. Per una esposa de Déu no està gens bé. He d'imposar-vos penitència molt greu per castigar-vos falta que heu comés, tan horrorosa.
—La meva pena, al Déu, cregueu que és molta, però, mossèn Ambrós, deixeu que us digui que va'g votar sis vegades... però per la Lliga...
—¿h, sí? Haver-ho dit! Qu... a: solta!

dejó ir aquelles bazinadas el otro día? Estava pedo, verdad?
—Le diré. Yo, no hago como esta clase de hombres, que se emborrachan y se ponen pesados. Ay, no! Yo soy delicado. No me ha visto nunca, verdad?
—Ni ganas. Ya se lo diré.
—Usted se lo pierde, ay sí! Yo soy guapo, sabe? Ojos negros, con ojeras grandes. Pelo negro ondulado... l agua. Buenas formas. Usted no conoce mis hechuras?
—Vaya a tomar viento.
—Viento? Ay no! Pues sí. Aquel día, como había tantos hombres, me sofoqué, y bebí, bebí, y me mareé. Y cuando comencé a hablar, como les tengo tanta tirria a los catalanes, pues... Ya lo vió usted.
—Y por cuales siete sueldos nos tiene tirria?
—Porque ustedes no son fi-

nos. Ese acento! Ay, no! Esos modales!... mi me gusto mucho la figura... Y luego, a los madrileños nos perjudican mucho...
—Pero, si no bado, usted es valenciano!
—No me lo recuerde! Las cosas feas deben olvidarse. Los valencianos se parecen demasiado a los catalanes. Yo soy gata, digo, gato.
—Así quedamos que fué el vino...
—Ay sí! No sabía lo que me decía. Y luego, aquel vejestorio de Royo que me punzaba! Me sofoqué mucho... Después me llevaron a la Delega. Estaba llena de hombres. Pero... más ordinarios!
—Ahora estud se hará agrario, verdad?
—Hay que comer. El oficio está tan mal! Hay tanta competencia...
—Sí. En esto puede subir de pies. La literatura... la oratoria...
—Pero sí yo no hablo de estas cosas!
—Ah, no? Apa buenas...
—Le enviaré un retrato, eh? Como lo quiere? De frente o d'espalda?
—D'esquena. Y con Royo al costado...
—Ay que hombre ese!...
Ens avisen que han passat tres minuts. Pleguem, doncs, ell tampoc no està per despeses. De l'auricular en brolla una olor estranya. Es patxuli.

TANET

La colla de la gana

Lema: Pau, pau, etc.

Bastos, Ventosa Calvell, Pellicena, Ayats, Maynès, Solà, Sol, Tries de Bes, Vall, Miracle, Sacanell, Callès i Pujals, Cambó, Bausili, Llopart, Vidal, Rahola, Bau, Casabó, Duran i Ventosa, Par, Amat, Tallada, Nonell, Casals, Coll Rodés, Vendrell, Massot, Puig i Cadafalc, Tries de Bes, Alomar.

Solé de Sojo, Massot, Gabarró, Güell i Cabot, Gallard, Puig, Reig i Nadal. Es la colla de la Lliga, enemiga de l'òbrer i del progrés poc amiga, que projecta, amb picardia, manar a la nostra terra, i si no li fem la guerra ens prendrà l'Autonomia. Però si el poble està amatent el seu desig farà figa. I s'ensorrarà la Lliga malgrat tingui el sometent!

—Gràcies a vosaltres, els meus han guanyat. Com que ja sé que de les indulgències no en feu cas, com a premi us deixarem sortir cada dijous a ja tarda.

ENEMIGS A CASA

Lliga - Clerigalla

tenim l'enemic més... de Catalunya. sari de fora no ama... ves intencions. Es un... lar, sense embuts. Si... , sabem d'on vénen els... s tracta d'un enemic... al, que defensa les se-... ions...

lanca per a atancar finalitats arancelàries. El seu catalanisme ha estat anticatalà. L'obrer no n'ha tret cap guany ni hi ha trobat cap orientació. Aquelles enlairades orientacions del doctor Martí i Julià, adreçades a incorporar el treballador a la causa catalanista, trobaven en els fabricants del Foment, en els socis de la Patronal, en els terratinents de l'Institut, una oposició aferrisada.

a casa. En advenir la República, els senyors de la Lliga — puix ue ja haurà suposat el lector que parlem d'ells— s'amagaren, porucs. Els capitosts, impulsats pel feixuc pes d'una consciència bruta, fugiren cap a França. Desaparegueren de Catalunya els opresors de quan la dictadura, els organitzadors del Sometent i dels sindicats Lliures. Varen respirar a ple pulmó. Però la República ha estat

Els seus procediments, no han canviat. El seu catalanisme (?) és tan poc català com abans... Ells són els que sabotegen la República i ens volen malmetre l'Autonomia. Ells són els que, tant monàrquics com abans, i demòcrates cori sempre, posaran al camí del règim tots els obstacles que puguin. Empraran el diner a mans plenes. Seguiran pels viarany més insospitats. Utilitzaran els procediments més

Tornem-ne a parlar dels jesuïtes

Cal tornar-ne a parlar, estimat lector. Confesseu, de primer an-tuvi, que en el nostre darrer número vàrem incórrer en el pecat dolorós de venir de l'hort. Si h' confessem. Parlarem de la tornada a Barcelona de gairebé tots els jesuïtes que havien marxat quan la dissolució de la Com panyia a Espanya i no sabé-rem caure en les causes d'a-quest retorn. Avui, un bon amic nostre — capellà, per més se-nyes — ens assabenta, en una concisa lletra, del perquè han tornat a Barcelona els jesuïtes. «No volien tornar fins cap allà el 10 de gener. Els seus repre-sentants a Barcelona els tenen llogats locals on pensen residir i exercir l'ensenyança, oberta-ment si el nou Govern de dretes els ho permet, disfressats si no poden d'altra manera. Un ex-compte industrial, home molt ric, ha sortit fiador de la fin-ca de l'Eixample que ocuparan. I els que ací es quedaren — aquells del Col·legi de la Ram-bla de Catalunya — han tingut cura d'ultimar tots els detalls. Com he dit, no havien de tor-nar fins a mitjans del mes de gener. Però han vingut les elec-cions. A Barcelona, hi residien

uns dos mil jesuïtes espanyols abans de la República. Poden dir, sense por a errar-se, que aquests dos mil membres de la C. de J. han votat tots per la Lliga. Com hi votaran el dia 17. Aquesta és la consigna».

Ja ho saben, doncs, els lec-tors. Els jesuïtes, apartats de tota activitat política, aliens a tota disciplina que no pervin-gui de Roma, figuren en les llistes i voten. Aquest contrasentit ha valgut a la Lliga uns quants vots més. I les esquerres, badant, mal ens està el dir-ho.

I, a més, es vendrà l'auto-nomia.

Tenim un tercer enemic a casa. Un enemic tradicional, que la República no ha sabut vencer. Ens referim a la cleri-galla.

Els jesuïtes, possessors de milions, han tornat i no pre-cisament per a perdonar agra-vis. Les altres Congregacions volen rescabalar-se dels perju-dicis que els ha ocasionat el tenir que burlar-se de les lleis de la República. El clergat no pot conformar-se amb la se-paració de l'Església i l'Estat. I capellans, monges, «herma-nos», freres, beates, tradicio-nalistes, formen un front únic, poderosíssim, enfront del nou règim i del homes d'esquerra. El vot de la dona, concedit un xic precipitadament, ha estat en les seves mans arma poderosa. El confessorari i la trona s'han convertit en agèn-cies electorals. Els bisbes han imposat als fidels la seva au-toritat. I milions i milions han estat esmerçats en aquesta creuada antirepublicana.

La clerigalla, a Catalunya, és enemiga de l'Estatut. Si pot manar un dia, l'autono-mia aconseguida per les es-querres, morirà indefectible-ment. I tornarem a aquells temps d'ignominia en què po-dia més un prelat que qual-sevol corporació elegida pel poble.

Sabíem que l'ex-general Bar-rrera, a París, és amic d'aquell advocat alemany, encarregat dels grans afers dels jesuïtes. I ens atrevirem a assegurar que en les revoltes que per-torben el camí de la Repúbli-ca espanyola no hi és alié l'or-omnipotent dels jesuïtes.

Tenen diaris a Catalunya. Comanditen importants indús-tries. Sostenen col·legis, mal-grat totes les lleis. Tenen fon-da amistat amb prífics de la Lliga...

«El veus, ciutadà, aquest ter-cer perill que tenim a casa? La República ja n'ha experi-mentat els efectes. Els experi-mentarà, aviat, també, la nos-tra autonomia?»

Què cal fer? arrencar care-tes. Cessemmascarar el qui dient-se amic de Catalunya,

porta l'eina preparada per a ferir-la de mort. Parlar clar. Molt clar.

I veure en el terrorista, en el lliguer i en el clergue els tres perills fonamentals per a la nostra Pàtria.

Que la coneixença de l'ene-mic és un factor essencialí-sim per a la pròpia defensa. Cal parlar clar, sense em-buts. I nosaltres ens proposem fer-ho, caigui qui caigui.

Reflexions d'un desocupat

Res no hi ha tan bell com les a...nces. Vegeu la de l'home i el cavall. Però no convé ésser el cavall.

L'opulència és el sol avantat-ge que un estúpid pot tenir da-nant un intelligent.

Els financers sostenen l'Estat com la corda sosté el penjat.

El crèdit és una cosa que es dona sempre a qui menys ho necessita.

Les monges de Terrassa estan de broma

Ens escriuen de Terrassa que en un col·legi particular de ne-nes situat al carrer de Topete, hi hagué la vigília del passat dia 19, un assaig de votació in-fantil, molt poca-solta.

El mecanisme comicial cons-istí a donar a les nenes unes paperetes blanques amb la sim-ple inscripció «Esquerra» i al-tres paperetes de bon paper, te-nyides d'un color que tènue, molt frapant per a l'emotivitat infantil, amb vinyetes allegò-riques, però emmetzinades amb el nom «Defensa Ciutadana».

La mestressa els digué: —Apa nenes, ara cada una a votar amb aquests papers, se-gons les vostres preferències.

El nucli infantil es mani-festà — naturalment — d'acord amb les paperetes de vistosa presentació. L'escrutini donà un resultat favorable a la «Defen-sa Ciutadana».

han fet mal pràcticament, catalanistes. I quan el veri-tader catalanisme, el pur, l'aus-triac fet sentir la seva veu política, ells, els dels tren-ta-cinco, els dels trenta-cin-cos de catalanisme, han o-que aquesta veu desinteressa-ria tal de no indisposar-se el centralisme dispensador dels favors. Ells han fet ob-staculitzar el catalanisme i tret favors. Ells han fet seva força política una pa-

I s'arriba al sarcasme de dir catalanisme a obra egoista i profitosa dels autors del pacte de la fam, dels traïdors a l'As-semblea de Parlamentaris, als creadors del sometent antob-revista, als que barataven bro-i-deal per unes casaques bro-i-des, als que ajupiren davant d'un rei que si encara avui no és l'amo, no és pas perquè ells no en sentin desigs folls...

Aquest és l'enemic que tenim

mansa. La República ha pat-it el mal d'haver sobrevingut políticament, sense la revolu-ció renovadora. I tot l'esforç ha estat endebades. Les dret-es, de mica en mica, han tor-nat a ocupar llurs posicions. I, oh sarcasme!, la Lliga, je-suïtisme, s'ha declarat re-publicana!

terebrosos. Fins que el poble, cansat, trossejat, perduda la confiança en una renovació que tarda massa, deixi caure els braços i faci possible l'ad-veniment d'altres situacions per ells, per a la gent de la Lliga, força més avantatjoses. Aquest és el segon enemic que tenim a casa i que cal combatre amb totes les armes. O el vengem — irodiant aquelles paraules de Carner — o ell mermarà la República.

INTENCIONS

JACA

Aquest mes farà tres anys que en les muntanyes del Pireneu aragonès sonava el primer crit de llibertat, el primer crit de «Visca la República!». Aquest mes farà tres anys que les muntanyes del Pireneu aragonès, blanques de neu, varen tacar-se de sang: sang generosa d'uns minyons heroics, sang de l'única noblesa respectable, que és la del poble.

Aquest mes farà tres anys que Alfons XIII, l'últim rei d'Espanya, demanava al Consell de guerra que tenia lloc a Osca: «Ja mort! la mort!». Aquest mes farà tres anys que foren afusellats Fermí Galan i Angel Garcia Hernández. I aquella nit, a Osca, ballaven. Ballaven els senyors, els rics, els cacics, els monàrquics, els defensors de l'ordre, de la família i de la religió.

Tres anys de República no han estat prou per a fer justícia als dos màrtirs, als altres minyons que caigueren sota el plom vil de la monarquia per a defensar la República. El general Dolla, el general Fernández Heredia, els últims ministres de l'últim rei, tots els culpables de l'assassinat de Fermí Galan i d'Angel Garcia Hernández, deuen campar-se-la tranquil·lament.

Això és el que ens avergonyeix, el que ens produeix dolor als veritables republicans, als que hem sofert persecució i presó per la República. I això és el que no perdonem; aquesta passivitat, aquesta lenitat innobles.

El primer deure de la República —deure sagrat— era de justícia en el país on la injustícia havia estat llei. Si hom hagués fet justícia, com esperava el poble, en els primers temps de la República, avui no haurien guanyat les dretes: per tal com amb la justícia republicana no hi haurien hagut decepcions ni abstencions.

Jo he conegut, a Espoia, una dona d'ànima gran, de cor abrindat pels ideals de llibertat i de justícia, que mai no havia vist els dos minyons fusellats a Osca, i el dia que els fusellaren plorava! Plorava com una mare —perquè els homes com Galan i Garcia Hernández són fills de totes les mares—, mentre, a Osca, els senyors de bons sentiments, els honorats, els religiosos, els defensors de l'ordre, ballaven.

I després, cada vegada que he anat a aquest simpàtic poble d'Espoia, aquella santa dona m'ha preguntat:

—Què els han fet als que

mataren a Galan i Garcia Hernández? Ja els ha castigat com mereixen, la República?

I jo he hagut d'abaixar el cap, avergonyit, i he hagut de respondre:

—Als assassins de Galan i Garcia Hernández no els ha fet res, la República; no els han castigat.

Quan el triomf esclatant del 14 d'abril del 1931 —triomf que si no se n'hagués anat en il·lusions i crits i cançons, hauria impedit ara el de la xurma dretista—, hom nomenà una comissió de responsabilitats pels fets de Jaca. Jo no vaig creure massa en aquella comissió, i el temps m'ha fet veure que no m'equivocava. Menys comissions, menys legalismes inoportuns i immerescuts, i més justícia: aquesta era l'única fórmula que podia enfortir la República i fer-la respectable. Josep Ortega i Gasset ha pogut queixar-se que la República s'entristeix. I jo també ho crec, i com jo ho creuen molts. I creuen, i creiem, que s'enfosqueix per un empatx de juridicitat, per una manca de justícia. El poble ha vist com no eeren castigats els sublevats monàrquics del 10 d'agost, amb Sanjurjo al cap, de la manera terrible com ho foren els sublevats de Jaca, menys culpables.

Però la Comissió ja estava nomenada. Es cert que no se'n sentia parlar, que no donava fe de vida, que ignoràvem si als assassins dels dos màrtirs de Jaca se'ls seguia procés, si eren empresonats. Ho ignoràvem tot, però la Comissió estava nomenada. De tant en tant llegiem que la Comissió per les responsabilitats de Jaca s'havia reunit. I pensàvem:

—Si es reuneixen, és senyal que treballen.

Però es veu que treballaven molt lentament, que per a ells el fer justícia no portava pressa. I passaven els mesos. I pensàvem:

—Què deu fer la Comissió per les responsabilitats de Jaca?

I han passat gairebé tres anys i hem sabut, per fi, que feia la Comissió: inhibir-se.

Aquesta gent covard, vil, innoble, ens ha causat un pasme dolorós. I una indignació, una ira profundes.

No recordo els noms dels que constitueixen aquesta Comissió que volia inhibir-se. Però, siguin quins siguin, sols mereixen l'ecupinada del més absolut menyspreu en ple rostre.

LLUIS CAPDEVILA

de fabricació de màquines per a cinema i una impremta que no pagava contribució.

—Però, això és cert?

—Certíssim. Els dirigents del negoci varen esbrinar, un dia, que els recaptadors no els duïen els comptes prou clars. Que feien «morals», com vulgarment es diu. I per aquest motiu foren acomiadats.

—I no protestaren?

—Veureu. Un d'ells va anar a denunciar tot el «tinglado» a les autoritats, i aquestes ordenaren la detenció del canonge. No cal dir que va estar-ho solament unes hores, i encara en un despatx confortable. L'home va respondre dels altres, i la brometa va costar-li dos mil duros.

—I ara?

—Ara és a Suïssa. No n'he sabut res més...

Heu-vos ací una esbrinació que caldria fer. En la impremta clandestina que tenien instal·lada aquests clergues... què s'hi va imprimir? Perquè, per luxe de fer-s'hi targes de visita no la instal·larien!

Com s'expliquen certes coses

A Madrid existeixen en l'actualitat:

63 Comunitats de monges de vida contemplativa, 73 d'ensenyança i 89 de correcció, de penedides, asils i hospitals.

Es a dir, que a Madrid hi ha, segons una estadística recent, 6.000 monges.

També hi ha 62 Comunitats de religiosos en les quals figuren

2.000 frares.

En asils de vells, cecs i esguerrats, etc., hi ha

3.500 homes i 2.560 dones.

Total: 6.060 asilats.

Els sacerdots que tenim a Madrid, descomptant els de trànsit, sumen 1.092. Hi ha 18 arxiprestats, 60 parròquies de terme, 89 d'ascens, 54 d'entrada i 11 de patronat particular. Total: 265 parròquies, 18 arxiprestats i 14 esgl. particulars.

El personal d'esglésies, parròquies, convents i asils, sumen 5.940 individus, és a dir, entre frares, monges, asilats i servei de Comunitats i esglésies, han estat mobilitzats, solament a Madrid, per a durlos a votar en contra de la República

25.000 individus

Poesia barata

UNA CONSULTA

—Digui'm, mossèn Geroni,

si s'abolís per sempre el matrimoni podria subsistir la raça humana?

Si els homes no es casessin perquè així els hi donés la gana fills no tindrien i per més que fessin el món, de mica en mica,

s'abaria, puix quan no s'hi fica aigua al safareig i se n'extrau, no troba que al fi s'eixugara, igual que la roba estesa en el terrat, quan el sol pica?

Callà el noi: el mossèn quedà una estona sense contestar; però observant, de prompte que tenia al costat la majordona

exclamà, a b'alegría:

—Encara que ningú volgués casar-se pot ben assegurar-se que el món existiria!

Ací, la majordona va tornar-se vermella com les b'nyes del Dimoni i digué amb veu que apenes s'entenia:

—Té raó. Té raó, mossèn Geroni!

Ignorem, ara, les dades referents a Barcelona. Però sabem que hi ha a la nostra ciutat més convents que a Madrid, i més asils i més gent humil i desvalguda sotmesa al poder de l'església.

I això, arreu d'Espanya!

Així s'expliquen certes coses, veritat?

Garcia Sanchois—ai, sí!—ha palesat que el vi no li prova. El vi és cosa d'homes, sap?

Sabem de cert personatge de la Lliga que té disposat, en el seu testament, que se l'enterrin vestint hàbit de caputxí.

Ja ho entenem. Vol anar al cel disfressat. Potser així no el coneixeran!

En conèixer la victòria—diem-ne així—de la Lliga, els flequers s'apressaren a pujar el preu del pa.

Que és una manera com qual-sevol altra de palesar el seu entusiasme.

—U! Si creïés en bruïxes arribarien a fer-me por!

Uns catalans (?) han adreçat a Rojo Villanova un telegrama contra l'Estatut. No: si a Catalunya tenim de tot...

COSES QUE PASSEN

Unes escoles que no es veuen, una impremta clandestina i un canonge que fuig

Se'ns apropa un honorat treballador...

—Estic sense feina — ens diu. — Mireu si em sabeu alguna cosa.

—Vaig treballar unes cinc o sis setmanes al Bisbat de Barcelona.

—Al Bisbat? I què hi fèieu?

Era un «tinglado» molt estrany. Uns quants capellans, protegits pel canonge D. — ací el nom d'un proparent d'un ex-general borbònic — havien organitzat unes col·lectes, fent passar a domicili a recollir cabals d'entitats i particulars, per tal de crear, segons deien, unes escoles. Això era una martingala, ja que les escoles ningú no les ha vistes. El que organitzaren va ésser una indústria

Cartes de fora

Us preguem que ens envieu nota de tots els atropellaments, de totes les injustícies, de totes les bretolades que contra la República maquinin la gent de dretes, els cacics d'ahir que volen seguir essen cacics avui. Cal no silenciar l'obra criminal d'aquesta gent, cal donar-hi una publicitat atterradora. Les pàgines de LA CAMPANA DE GRACIA estan obertes a totes les vostres veus de protesta. Contra el propietari feudal, contra el capellà facciós, contra l'innoble cacic, llançeu la vostra veu acusadora i justiciera.

CALAF

Els pistolers de la Lliga

Els cacics del poble de Calaf, gent pertanyent a Lliga Catalana, donant una prova més de llur incivilitat, de llur instint primari, a la vigília de les eleccions, entre set i vuit del vespre, varen cometre la salvatjada de disparar, «cremarobas», tres trets de pistola, contra un pacífic ciutadà que estava esperant, entre altres amics nostres, a la placeta dels arbres, l'arribada del diputat electe, senyor Amadeu Aragall.

El succèit, no és per ésser descrit en una crònica breu com aquesta. Direm només avui, que els trets disparats pels cacics, feren blanc en la persona de l'amic Gil Dalmases, causant-li altres tantes ferides, sortosament cap d'elles de caràcter greu, de les quals es guareix a la nostra Clínica Comarcal.

Heu-vos ací tota la formidable tècnica de la gent de la Lliga. Heu-vos ací tot l'engranatge de la màquina electoral de Lliga Catalana. Heu-vos ací la moral de les dretes, de l'església. Diners... i pistoles.

Es amb aquesta tècnica de gangster que Lliga Catalana, va guanyar les eleccions del poble de Calaf, per més de dos-cents vots de diferència al seu favor.

A. E.

FIGUERES

Post - electoral

Uns barrets més o menys rídiculs, unes sedes més o menys de parada de la Plaça Triangular una creu més o menys cul de got posada damunt la pitranya, com Crist entre els dos lladres, no són pas suficients perquè unes pobres dones puguin semblar senyores i menys encara senyores respectables.

Car el respecte que unes dones es poden merèixer rau més en l'educació que mostren que no pas en les benediccions obtingudes en peregrinacions de luxe a Roma.

Doncs bé, un pilot d'aquestes pobres dones disfressades de senyores, s'escaigué passar per la Rambla en els moments en què es feia públic el resultat de les eleccions. I del grup sortí el següent comentari:

—Era d'esperar: ha guanyat la «púrria»...

Aquelles bones dones que es diuen seguidores del Crist de bondat i de martiri, amic de la «púrria», i que encara porten a les seves entranyes sediments de l'esperit incivil de Barrabàs, no es recorden que és la tolerància d'aquella «púrria» — que diuen elles — el que els permet cobrar rentes i viduetats, la que els permet pujar la «sopa bona» que cap treball ni d'amor al país podrien justificar.

Si la República hagués fet la Revolució que el poble, fet probablement no hauria arribat alé a aquestes dames de bon tequística per a insultar el «bl» republicà de l'Empordà qualificant-lo de «púrria» en el precís moment que aquest anunciava als quatre vents els resultats de la victòria que havia assolit legal i aent en la plenitud del seu dret ciutadà.

A.

COMPTE DE XIGOTS

La indiscreció d'en Manelet

L'església de la vila de F... té tanta parròquia, vulgus clientela, que hom — i aquest hom és Mossèn Janot — es veié obligat a augmentar el nombre de sacristans amb un més; i eren set: en Pere, un jove ben plantat i d'una atracció «pistonada».

Com en qualsevol quarter, les tasques a realitzar per Pere foren tenir cura de la quitxalla que anava a missa. I així fou com el sacristà trobà coneixença amb l'exerit Manelet, marrec de vuit anys.

Igual com una turbonada avançava, millor dit, s'atansava la data en la qual s'havien de celebrar les eleccions de diputats al Parlament. L'activitat dels partits prengué una febrilitat mai vista.

De sobte, els sacristans de l'església de la vila de F... tornaren a quedar al nombre de sis. En Pere havia desaparegut...

Un dia que en Manelet es trobava jugant a baloi en un carrer de la ciutat de S..., on s'havien traslladat llurs familiars, sentí una veu coneguda. Es girà i veié a en Pere, l'ex-sacristà, agafa; ben fort amb una

mossa d'alguna edat i parlant acarameladament.

—Hola, Pere! — exclamà el vailet. I girant-se envers els seus companys afegí: — Aquest era sacristà del poble on m'estava jo! I dos dies abans que marxés em va dir que se n'anava, per ordre dels seus superiors, a fer xicotetes per fer-les votar per als seus...

I tornant-se a girar envers Pere que estava groc i tremolós, exclamà:

—Quin número té aquesta xavri entre les que has conquistades?

La jove es deslliurà del braç de Pere i, emprant un aire de reina ofesa, deixà plantat l'ex-sacristà, mentre que aquest no sabia si apretar a córrer o suicidar-se allí mateix.

SANT ADRIÀ DE BESOS

Serà cert?

En aquests dies que serveixen de próleg a la preparació electoral, els més escabellats rumors fan d'ombra a tots els passos que qualsevol figura de relleu doni envers ací o allà.

Avui, però, ens farem ressò d'un rumor, que si bé no podem donar per cert en escriure aquestes ratlles, té certs caires de veracitat. Es tracta d'una coalició electoral, i fins i tot per més enllà potser, entre els radicals, extrema esquerra i... (seuen tots, els nostres amants lectors?) Lliga.

No comentarem el que acabem de dir per quant ja hem anotat que ho sabem amb certa fins on arriba la veracitat d'això, i també perquè tot sol es comenta. A això sí que hi farem, damunt per damunt, una al·lusió, prenent-nos el rumor per cert, a l'esquerrisme, extremista fins quasi donar-se les mans amb el faisme, d'un senyor que una vegada volgué (i diem volgué per demostrar que

no ho aconseguí) fer-nos veure que tant era el seu odi contra aquesta «escorrialla» de la Lliga que ni veure'ls podia.

I, sempre acceptant el que diu la «vox populi» com a cert, què es farà d'aquella irreductible actitud d'un altre senyor, aquest amb títol de conseller?

Tot fum d'estampa.

Ara que, com totes les causes, això té una excusa i una causaoble. El lema inscrit en la divisa de batalla serà: «Amb el benèdict dels Déus dels tres partits: Per ensorrar l'Esquerra! Amen, triplicat.»

SANT POL DE MAR

Companys de les comarques!

En aquestes hores decisives per a la pàtria i la democràcia catalana, cal que tots estiguem disposats a tot el que sigui necessari al servei d'aquesta causa. Cal que tots tinguem la convicció ferma i decidida que som soldats d'un ideal i que per aquest ideal, quan sigui l'hora sapiguem situar-nos i contestar amb el pit abrandat: PRESENT!

Som allà on érem. La nostra lluita no és la d'ahir ni la d'avui, és la de sempre. La República, garantia mínima que el poble s'atorgà com a instrument impulsador de la vida, envers uns camins més nobles, més humans i més justos, ha estat assaltada per la bàrbara onada reaccionària, que es dreça amenaçadora davant nostre a punt de destruir tot el que significa una millora col·lectiva per reduir-se al servei exclusiu del cacic despítat i venjatú i del capellà vanitós i irrespectable.

Cal tenir-ho en compte. Pensem que es pretén tornar als temps passats i no ho hem de permetre. Exili, empresonaments, deportacions, assassinats, lleis

de fugues... Malgrat aquesta perspectiva que tant satisfà la gent de la Lliga Catalana que acampa arreu de les nostres comarques, que no regateja cap de les seves insanes satisfaccions encara que hagin de sacrificar l'Estatut de Catalunya i posar-se al servei del més vergonyós centralisme al costat dels Royo Villanova i dels Gil Robles, malgrat això no hem de defallir i des de la premsa, de la tribuna, per tot hem d'escampar arreu el nostre crit reivindicador contra les baixes manobres dels elements rastres que al servei de la ignominiosa reacció, es troben a l'entorn del despítat del burgès i de la sacristia de l'església.

Jaume Vives i Ginebra

Coses que no es veuran mai

- Una església acabada del tot.
- La bona fe a la Lliga.
- Fer-se ric per les vies legals.
- Enamorar-se d'una vella pobre.
- Un de la Lligueta que no sigui savi.
- Que En Cambó encerti una profecia.
- En Matutano, diputat.
- Que Sant faci miracles.
- Pagar les contribucions a gust.
- Trobar bé el que faci l'Ajuntament.
- Que els radicals barcelonins es desenganyin.
- El Palau de Justícia sanejat.

CORRESPONDENCIA

- Carles D. — Es molt manso el que ens envia.
- Abel. — Mirarem de fer-ne quelcom aprofitable.
- Manel Par. — Està força bé. Vagi enviant.
- Dolors B. — Té raó, però no és oportú. Un altre dia.
- C. P. — Es tan particular, que no ens atrevim a tocar-ho.
- Odon. — Un altre dia, germà.
- Pep. — Igual us diem.
- J. G. E. — Acceptat. Ho publicarem la setmana vinent.
- Molletenc. — I ara! ¡Què s'ha cregut! Vosté bada!
- Obdulia. — No ho recordem. Ho cercarem amb interès.
- Bosch. — No ens agrada gens ni mica.
- Ismael. — Pot anar. Ja ho veurà publicat.
- F. Valls. — Li direm: no mata, però... Es allò, vaja!
- J. R. — Sí senyor. Vosté està en el cert. Gràcies.
- Enamorat de la Justícia. — Bé, però, que vol que li fem? Si no depèn de nosaltres!
- M. L. — Es una mica anacrònic. No li sembla?
- Soler i Mota. — Per ara, no. Potser més endavant.
- Sis de Reus. — Ens en ocuparem.
- Pins. — Endevinat.
- L. R. D. — En farem un replo.
- M. L. — Idem, ídem.
- Onuba. — Igual li diem.
- Pal. — Es molt dolent.
- Tomàs S. — Psh! Em fa una certa por. Veurem.
- Nandu. — Admirable. Vagi enviant.
- A. J. P. — ¡Mira amb què surt ara vosté! I ara!
- Enric. — Sí, senyor. Trame-tins l'adreça.
- S. Grifols. — Massa seriós. Faci quelcom més mogut.
- J. Ll. — Molt literari, però no fa per casa.
- A Costa. — ¡No li sembla que no encaixa prou bé?
- Met. — No serà res. Posis tranquil.
- Un reusenc. — Veurem, veurem... No podem dir res.
- J. L. M. — Si fos com diu, no ens sabia pas greu. Però no en sabem res.
- A. B. — I un bé! Però blanc, eh?
- Quatre reconstruïts. — Anirà, quan càpiga.

ALLOZA

Què li ha dit el senyor Calvo Sotelo? hem de treure el geni, i palesar que tenim un rei al cost!

Clara Campoamor s'ha quedat sense acta, per culpa del vot de la dona, que ella tant va defensar.

Heus ací una victima de la seva pròpia obra.

Ha dit l'ex-comte de Romanones que en els quaranta-cinc anys de la seva vida política, no ha trobat situació tan difícil com aquesta.

L'ex-comte de Romanones no es recorda de les Juntes de Defensa.

Ni dels desastres del Marroc. Ni d'allò de «neutralidades que matan».

També ha dit l'etern diputat per Guadalajara que la Monarquia no pot tornar per ara.

Ni per després. No cal que es faci il·lusions.

Certes brometes tenen un límit.

El senyor Fabié, corresponsal del Diario de Barcelona a Madrid, assegura que aquestes eleccions les han guanyat les dones, ja que n'han votat tres d'elles per cada home que ha acudit a les urnes. I deixa entendre que les dones, encoratjades per aquest triomf, seguiran manant.

Si que és tot un programal i un gran honor per als homes de l'estat!

El Siglo Futuro, l'anacrònic diari carlí, creu que encara no és l'hora de mobilitzar els requetés.

Però diu aque que esta hora no se hará esperar.

Cuiteu; amagueu les criatures.

Ara les dretes, desenciderada, insulten l'ex-marqués de Villanueva y Geltrú pel fet d'aver deixat que els Escolapis fossin foragitats del Col·legi Samà.

Es en va que ell es defensà al·legant el respecte a la voluntat del seu difunt pare. Les dretes no es volen convèncer.

Més: com representa la voluntat d'un pare davant els interessos de l'Església?

Copiem una crònica de Lluïcia Vinyes a La Humanitat:

«Estem en l'ans d'un poig. És tràgic i és així. Abans, quan el senyor Mayo feia totes les negociacions, el fill, que és jutge, havia de córrer a veure els oficis tot dient-los:»

«Les ruego que no hagan caso de mi padre... Ya saben como es... Es viejo... Tiene muchas manias... Excúsenlo ustedes.»

I aquest és l'home que crida contra Catalunya.»

El Debate, molt catòlicament, aquest dies excita les passions contra Catalunya. I ingressat davant els eructes vinyes del femellet Garcia Sanchiz, copia a fruïció els atacs barrosos que aquest adreçà al digníssim general Batet.

Ho comprenem. Per a El Debate tots els mitjans han de tenir el cervell dels Barrera, Martínez Anido i Despujols...

Les altres, els bons, els fan noia.

A B C moltes vegades vol fer gràcia.

I escriu coses com aquesta, referint-se, estúpidament, a una futura invasió d'Espanya pels catalans:

«Espanya no iba a salvar nada de resultados de la invasión. Macià seria Presidente de los pueblos ibéricos. El idioma oficial sería el catalán para todos los españoles. La capitalidad de España sería Barcelona, y como en ella falta un buen Museo de pinturas, trasladaría a Montjuich el del Prado, que un catalanista ha dicho que Madrid no merece tenerlo.»

Ací, al que escriu coses d'aquestes, li diem ximple.

En fa anys, en Josep Carner va dir que en Duran i Ventosa feia cara d'ataconador. Va dir també, que en Ventosa la feia de pilotari, i en Pellicena de coronel de la Guàrdia Civil. D'en Tries de Bes va dir-ne que era un tija i d'en Rahola un cul de cafè...

Ens agradaria saber què n'opina, ara, d'en Valls i Taberner... Res. Que ens agradaria.

REPICS

Un dels savis de la Lliga, Jaume Carrera, parlant de la revista d'Ossorio i Gallardo, diu:

«Es clar que no hi ha possibilitat de justificar-ho amb textos en uns articles periodístics. Però tot aquell qui conegui el desenvolupament històric de la doctrina social-catòlica, veurà clarament com no és el senyor Ossorio el qui l'interpreta bé.»

Evident. A la Lliga els sentiments justiciers d'Ossorio i Gallardo els esperen un mica. Prejereixen Gil Robles...

«La pobresa és un gran bé», deia l'Irurita.

Vet-ho ací. L'home no en vol de béns en aquesta terra.

Copiem d'un discurs del senyor Carreras Artau, al Parlament de Catalunya, publicat al Diari de Sessions:

«I molts d'aquesta majoria en tenen també de masovers, fins els socialistes i tot.»

Ningú no va tenir-hi res a dir.

Rucabado les emprèn contra l'Exposició del Nu.

Què hi farem! Sempre hi ha d'haver qui faci el Ruc... abado.

A les oficines electorals de la Lliga no s'entenen de feina. El noi Parpal ja números des de bon mati; l'Alibere, renegant d'en Tries i d'en Vidal i Guardiola, no fa altra cosa. I el novell De la Torre ja està atabalat i pensa deixar-ho.

Els, d'això, en diuen organització.

«Els de la Lliga diuen que si guanyen les pròximes eleccions faran alcalde a Valls i Taberner.»

No: si posats a fer brometa, als de la Lliga no hi ha qui els passi la mà per la cara.

La qüestió és passar la vida el més alegrement que es pugui.

Heus ací que en Miracle, el protegit d'en Cambó, té també desigs d'ésser regidor.

Si les seves ansies són satisfetes, el Parlament de Catalunya es veurà privat dels seus eloqüents silencis.

I serà una llàstima!

Quan els pòctoms de la Lliga presenten el diputat Tries de Bes a una personalitat forastera, acostumen emprar aquesta fórmula:

«El fill del senyor Tries i Giró...»

També són ganes d'amagar els mereixements d'una persona...

Sembla que, en el referent a les eleccions per la circumscripció de Barcelona, la Lliga no ha jugat net.

Sembla que en Mainés havia sortit, i que en Tries i en Vidal i Guardiola li han fet la travesia.

Sembla que en Mainés no està disposat que les coses quedi així.

I sembla que, perquè es calmi, el portaran a l'Ajuntament. ¡Ves quina culpa hi té el poble!

L'ex-comte de Güell va instaurar, dies passats, al senyor Cambó per veure si el tornaven a fer alcalde de Barcelona.

I sembla que li varen dir que ja no calien «nobles de enlaca».

Res. Que no som res en aquest món.

La Solà ha callat el fet indignant de la Plaça del Padró.

Encara no s'ha assabentat que hi esclatà una bomba, causant nombroses víctimes.

La Solà ja no té cura a guardar les formes...

La desesperació ja cometre moltes imprudències.

El Tercio Republicano Radical, del carrer de Ferlandina, ha adreçat un telegrama de felicitació a l'Emiliano Iglesias.

«...voleu dir que aquesta nova no és de vint anys ençà? Perquè, francament, en els nostres temps ens costa molt d'empassar.»

El senyor Mainés, a la circumscripció de Barcelona, ha perdut només que per 45 vots.

Al senyor Salvans, el seu afectuós company de candidatura, hom diu que l'elecció li ha costat un pico.

Potser 45.000 pessetes?

La Veu ha llançat, com aquell que res, unes insidies en parlar de la desaparició de les actes de Barcelona.

No ve d'una. El dia que La Veu obri amb noblesa, ens semblarà que quelcom d'extraordinari s'ha produït a Barcelona.

«Hi ha res tan repugnant com un carlista?»

«Sí. Un charlista.»

Hom diu si, per fi, l'ex-marqués de Foronda...

...s. Esperem veure-ho per a creure-ho.

TEATRO DE LA LLIGA

INESPERADO SUCCÉS

DE LA COMPAÑIA

EXITO QUE HA SORPRENDIDO A LA MISMA

EMPRESA

REPRISE DE

EL DICTADOR

Y

TODOS-SOMOS-UNOS

—Vols dir que aquesta companyia forarà moltes representacions?
—Cà! Avia! les butaques aniran a parar a l'escenari.

—Hi ha res tan repugnant com un carlista?
—Sí. Un charlista.

Hom diu si, per fi, l'ex-marqués de Foronda...
...s. Esperem veure-ho per a creure-ho.